

QUINZENARI AUTONOMISTA

ANY I.

GRANOLLERS 18 MARS DE 1905

NÚM. 2

La redacció no respón dels treballs firmats.

Los originals no 's retornan.

Redacció y Administració

PLASSA PERPINYÀ, 14

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre. . . . . 0'75 ptas.
Número solt . . . . . 0'15 »

Essent nacionalista l' acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots el catalans moguts per las aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materias religiosas, politicas y socials. —(Declaració de la VII Assamblea de la Unió Catalanista.)

Catalanisme pràctic

El catalanisme pràctic, l' ensenyansa que 'n podriam dir materialisada ó gràfica de las doctrinas autonomistas tan á las personas il·lustradas com á las incultas, però especialment á n' aquestas últimas, enteném que 's lo més adequat, lo camí més recte pera fer prosélits fermes y ben convensuts pera la nostra causa, la causa de la salvació de Catalunya.

Y en efecte, si á la inmensa majoria d' aquellas personas que, ó son indiferents ab aquesta cuestió ó segueixen per viarans de teorias erróneas y mal entesas, s' els hi expliqués d' una manera clara, sencilla y ab exemples pràctichs, trets de la realitat mes innegable, lo modo de ser y de fer del catalanisme, casi totas ellas passarian á engroxir las filas del já nombrós exercit autonomista.

Pera molts, especialment aquells que han tingut la desgracia de alcansar solsament una instrucció molt deficient ó casi nula, lo catalanisme, no es mes que un partit polítich reaccionari, defensor exclusiu de la burgesia y del clero. Pera altres lo catalanisme es lo carlisme disfressat. Y finalment pera 'ls menos, y entre aquestos s' hi conten personas que presumen d' instruhidas, lo catalanisme representa en els temps que vivim un retrocés ab tendencias medi-evals com lo feudalisme, ó be es sencillament una utópia, una negació.

Tots aquets conceptes completament falsos, enterament equivocats de lo que es y vol lo catalanisme, provenen d' una mateixa causa: desconeixement absolut de la materia que tractan, ignorancia lamentable del assumpto que se 'ls hi presenta, units aquet desconeixement y aquesta ignorancia en algunas ocasions ab una malévola prevenció que já s' han cuydat d' infiltrar en sos enteniments y en sos cors, certs individuos tan mesquins com miserables, perquè aixis convenia al seu *modus vivendi*, al seu agoisme degenerat ó al seu servilisme, encoberts ab una tela d' ideal sublim y barnissats ab una capa de ficticia bona fé.

Es indispensable que á totas aquestas personas profanas en lo modo de ser y voler del catalanisme, se 'ls hi expliqui be y detalladament, es necessari que se 'ls hi digui: El Catalanisme no es, ni ha sigut may un partit polítich ni reaccionari, puig nó es cap partit *polítich* l' esclat intens d' amor á la terra, lo desitj de portar dias de prosperitat y progrés á nostra Patria, l' entusiasme per la nostra propia redempció, no es un partit reaccionari aquell en que hi caben perfectament personas del tot heterogéneas y antitéticas en pensar y sentir ab materias religiosas, no es un partit reaccionari defensor de la burgesia, aquell que en primer lloch, proclama la supressió de las quintas y dels consums que afectan directament, casi exclussivament al element obrer y al mancat de fortuna, y que trevalla ab desinterés pel benestar

del proletariat.

Convé ferlosi entendre que 'l Catalanisme no es lo carlisme disfressat, ni molt menos. El carlisme te per lema Deu, Patria y Rey, mentres que 'l Catalanisme te per lema unicament Patria. La paraula Deu que en lo carlisme significa una idea religiosa determinada, el Catalanisme la deixa al recte criteri y conciencia de cada hù. La paraula Rey que en el carlisme significa una forma de govern definida, el Catalanisme en fa abstracció momentánea, per considerar y entendre que actualment no es aquesta cuestió de capital importancia pera la regeneració del nostre País. El Catalanisme no es un simple partit á la madri lenya com alguns pensan equivocadament, es mes gran, mes sublim, es un sentiment patri, es l' esprit nacional, que fa titánichs esforços pera enderrocar l' uniformisme que ofega las sevas energias, y arruina al cos gegantí de sas comarcas.

Convé finalment ferlosi entendre, que 'l Catalanisme no es un moviment retrógrado ab tendencias medi-evals, sino molt al contrari que vá á la devantera del progrés, com ho prova hasta la evidencia el fet d' estar implantat lo regim autonomista en los Estats mes avensats del mon. El Catalanisme lluny de volguer retrocedir als temps dels antíchs casals ab los corresponents *senyors de horca y cuchillo* ó de vidas y hisendas, trevalla ab totas las sevas forsas pera conseguir la igualtat social dintre la lley

natural, psicològica de la vida y drets del individu. Y ademés el catalanisme vol la llibertat ben entesa y la civilització, mentres que alló no era altre cosa que l' esclavatje y la barbàrie.

Respecte als que diuen que no es mes que una utòpia, una negació, se 'ls pot contestar que may serà tal lo qui te existencia real y positiva. Una idea que s' ha encarnat ja ab la realitat, que ha crescut y ha lograt un gran desentrotlló, que conta ja ab un nombrós exèrcit, y que continúa augmentant ab rapidés prodigiosa, no pot calificarse may de utòpia, de negació. Lo fer semblant afirmació, sols indica una supina y grandíssima ignorancia ó una sobrada mala fe.

Es indispensable fer ovirar y comprendre al element obrer, que per falta de medis se trova mancat principalment de la necessaria il·lustració, y per lo tant mes propens, com la experiencia atestigua, a ser prè de falsas promesas y enganyosas esperansas, las bases importantíssimas que en lo programa catalanista atanyen a la seva vida individual y colectiva, lo que contribuirían al seu benestar y a la seva tranquil·litat particular y social.

Cal fer práctica catalanista, crear cada dia novas escolás, nous centres d' instrucció, que siguin altres tantas fonts ahont puguin veurer a tot hora l' aigua cristallina de la veritat y de la justícia.

Cal posar-lohi molt sovint devant dels ulls lo mirall net y clar del catalanisme, perque s' hi mirin y quedin penetrats de sos principis redemptors.

Es precis llegir-lohi ab freqüencia lo libre may preuhat ahont hi han escrites ben terminants las nostras aspiracions, y explicarioshi ab proporció a sos graus de cultura, lo seu significat menudament, paraula per paraula, lletra per lletra, y d' aquest módo conseguirem en poch temps, un gran augment, haurém lograt ab breu terme un avens considerable en lo camí de la Autonomia de Catalunya.

G. C.

ESPERITS PERVERSOS

Miréulos en la fosca de la vida boirosament dibuixats, aguayteu el brill de sos ulls i endins dels vostres, vos semblará observar una claror de misteri, centella de malícia, espurna d' Alquimia, foch de cementiri... mes no, que aquet, está animat de pau y potsé es mostra de la claror suavíssima esbandida per l' espay infinit ont voleyan las ánimas sens mácula, aguayteulos caminar ab passos de cautela ó arrossegantse sobre 'l negre de la vida, silenciosos, com las serpents dels boscos. Son fills de la maledicció y pares de l' enveja, el sol de la veritat els ull-acluca, la llum de la rahó els enllu-

herna y no poden lluitar, devant de la claror, s' acoten y babejan. Son la essencia del mal y el fan perque 'l frueixen, els sembradors del vici perque es son medi, per ells germinan las guerras y també las gaudeixen: en las sombrás de la nit pacífica, quan tot calla anestesiát sota la volta estesa, s' escorren per la plana, envolcallats en el mudisme de las horas, cercant ab deliri foll las lluitas dels insectes sota de las fullas ó esgrocollant la terra y quan veuen la dalla de la mort ó senten la fetor del crim, riuen perversament boy redressant la testa, son els follets moderns, las antigas fantasma y tambe com aquestas viuen en la foscor, no tenen cap idea y aquí a Catalunya son els que renegan de sa mare y l' escupan, no tenen cap idea; son escút la unica senyera que idolatran, 'l idol que tanca totas sas voluntats, es l' antich lleó d' or, sota d' aquet hi veuen la foscor qu' es son ambient y per xó contemplantlo també aixecan la testa y també riuen.

Esperits perversos; els que dançan en las ombras del mal y las desgracias d' altri.

Esperits perversos; els agradata del vermellós de sanch.

Esperits perversos; els fills de las tenebras, engendrats en las cavernas del vici, gronxats en las horas de dol que 'l món per ells sofreix.

Esperits perversos; els que ajuntan sa veu ab cants funeraris y entonan mormoladors cançons de mort.

Esperits perversos; els enemichs constants dels colors del arc-iris y dels rams d' olivera. Guayteulos! potser, per ells, hi han sorolls sens armonia, potser, per ells, el llamps dibuixan la malícia a n' el espay y el tró entona aqueil himne sepulcral, potser el seu respir va apilotarse en nuvol... Qui sab?

Ells no han sentit may el tic-tac del bressol vora la llar espurnejanta, ni han comprés may al sol quan s' ajocaba rera del Montserrat, ni han resat tampoch may al contemplar las euras arrapadas paret amunt de casa 'ls nostres avis, ni 'ls ha dit res al cor, la constant, la monòtona igualtat del barri ont varen neixer. Son malvats per essencia y enemichs com a tals de la veritat., per xó quan enrahonan al món y s' hi contactan parlan ab la mentida a flor de llavi, boy disfressant aquell lleó tot or ab la sagrada vesta de un ideal de poble y escarneixen y befan uns conceptes y noms que no capexen ni comprenen, encegats sols pe 'l brill d' aquella bestia que disfressen. Ells son els que delatan y injurien, ells son els que esgrocollan lo il·legal, perque la forsa bruta, que la estúpida ignorancia dels homes ha creat, castigui y martiritisi, ells son els que 's rabejan en las lamentacions dels desgraciats y tirant fanch a la puresa boy escampant el dupte de la innocencia agena.

Miréulos en la fosca de la vida boiro-

sament dibuixats als delators y espías, fills de la maledicció y pares de l' enveja, no hi son a plena llum, si hi fossin veuriau com babejan.

ARMENI.

Catalunya

«En los temps primitius, el territori de Catalunya estava dividit en vuyt parcialitats ó repúblicas federativas: cada una de las sevas ciutats constituía ab las sevas dependencias una república particular. Girona y Barcelona, abressaban las antigas regions de *Indigeto*, *Cerratania*, *Ausetania*, *Castellania*; Tarragona a *Cosetania*, y Lleyda a *Laletania* y *Ilergetia*. L' idioma, la religió y las costums degueren participar indubtablement de cada una de las sis familias que varen contribuir a la formació del poble catalá. En els sigles de la dominació romana, feu aquesta que 'l llatí sobressurtis, mes l' imperi d' Occident caygué ab estrèpit; els alans, els vándals, els suevos y godos traspasaren los Pirineus; la lluyta d' aquells pobles ab els hispano-romans, entre sí mateixos, y ab las legions que encar continuava enviant l' envejosa Roma, fou horrorosa a tot serho. Tantas desventuras, barrejas de castas, un llenyatje bárbre compost de hispano-llatí, del vándal, del suavo, del alan y del godó arribaren a formar un núvol espés y fosch, que dissipat per la necessitat, vingué mes tart a produhir la monarquia y la llengua espanyola. D' aquella época de confusió y desquiciament general derivan alguns l' origen del nom de *Catalunya*, suposantlo format per contracció dels noms *Ghot-alani* ó *Chatti-alani* y d' aquets los de *Chattalani*, catalans y Catalunya.

El catalá ó sigui el natural de Catalunya, ab un altre idioma, diferents costums, distint caràcter peculiar de la seva rassa, y sostingut per la mateixa naturalesa del país, no ha arribat may a amalgamarse ab cap mes poble, y ha conservat sempre els seus antichs hàbits fins baix lo domini de Castella.

Durant lo regnat de Felip, el poble catalá va experimentá tot el rigor del seu govern despòtich, y tal volts haguera desaparegut, si fos destructible lo seu esprit de Nacionalitat; pero 'l geni catalá es molt gran y va sapigué llavors, com ha sapigut sempre, treurer profit fins dels seus mateixos infortunis.

Invadida Espanya pels francesos en 1808, va sostenir ab los seus propis y exclusius recursos un nombrós exèrcit nacional y no va haberhi sacrifici que no fes en pro de la independencia espanyola. Catalunya presenta figuras socials com els *narros* y *cadets*, caràcters polítics, com un Don Joan de Serrallonga, empreses increíbles, com la expedició

de catalans y aragonesos a la Grecia del baix imperi, verdader prodigi que sembla sortir dels límits del poder humà. Dificilment hi haurà cap mes poble que pugui oferir a la admiració de la posteritat una historia mes gran que la immortal historia de la molt noble terra catalana. El passat, el present y el per vindre de la comarca que ressenyem s'han descrit ja ab quatre paraulas: «el poble català es una rassa empenedora, intel·ligent, valerosa y honrada.» Roch Barcia».

Transcribim aquesta satisfactoria apologia, que del nostre poble fa lo celebrat escriptor En Roch Barcia, no solament pera explicar la etimologia de las paraulas *català* y *Catalunya*, sino tambe pel mèrit indiscutible que tenen las apreciacions que envers nosaltres y nostras costums fa un literat de tanta importancia, un historiador eminent y al mateix temps no català.

TRADUÏT PER J. G.

Del Ateneu Obrer del Districte segon de Barcelona, hem rebut la següent

PROTESTA

En vista de las falselats estampadas en el número del 2 de Mars de *La Publicidad* en un article dirigit al governador civil, hem de fer constar:

Primer. Es fals que l' alcalde de Granollers assistís y menys presidís el dinar dels orfeonistas y demés catalanistas a gregats a la excursió.

Segon. Es fals que 's promogués cap escàndol al cantar l' Orfeó Canigó «Els Segadors», puig no pot calificarse de tal els aplausos y visca Catalunya y a l' autonomia ab que fou saludat nostre himne nacional.

Tercer. Es fals que l' alcalde presidís el concert, puig si hi assistí fou com espectador.

Quint. Es fals que 's dongués cap crit de morin els castellans, com afirma l' anònim redactor de *La Publicidad*. Y consti una vegada mes que 'ls catalanistas no desitjém la mort de cap castellà: ens acontentém ab que no 'ns manin.

A tots el naturals del resto d' Espanya els hi desitjém molta salut y molta felicitat, pero... a casa seva; puig partidaris entusiastas de la autonomia integral de Catalunya, som enemichs acerrims de tota ingerencia estranya en nostra organització política, social y administrativa.

Y consti tambe que las anteriors manifestacions las fem solsament per honor a la veritat.

Del alcalde de Granollers sols sabém que es caciquista; que al comensar el cant de «Els Segadors, lluny a' aixecarse dret, va repaparse a la cadira; y que quan las denuncias dels periódichs catalanistas va ordenar als municipals que recullissin els exemplars denunciats, ab lo qual n' hi ha prou pera demostrar que 'ns fa tan fastich com els radactors de *La Publicidad*, que dientse republicans y liberals, fan d' espieta al governador, inventant calumnias y incitant a las autoritats a que extremin encare mes la persecució que sufreix el nacionalisme català.

Salvador Pi, Josep Tarragó, P. Olivart y Sopera, Diego Ruiz, Pere Llovera,

Eduard Muntané, Miquel Borrás, Joan Font y Serra, Joseph Roselló, Ramón Giró, Claudi Pintó, Joan Vidal, Francesch Torres, Joseph Serrano, Adolf Barril. Segueixen las firmas.

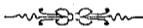
SUSCRIPCIÓ

oberta per aquet periódich, al objecte de contribuir a sufragar la multa de 125 pesetas imposada a *La Tralla*.

Quota única, 10 cents.

Joaquím Mogas, Vicens Camp, Tomás Vendrell, Anton Torras, Joaquím Guardiola, Pere Bertrán, Joseph Marimón, Isidro Oriol, Vicens Boix, Joan Casademunt, Jaume Tapias, Joan Mauri, F. T., M. Tintó Torras, Francisco Cucurella, Rosalía Adzerol, Vda. de Conrat Colomer, Emili Adzerol, del Colegi Verdaguer, Joan Via, Marcelino Aragay, Benet Garrell, Joseph Mas, Joan Pous, Ferrán Canellas, Lluís Massot, Raimundo Berch, Pere Trías, Felix Baró, Miquel Parera, Francisco Coma, Enrich Trías, Jaume Huertas, Joseph Dorse, Joan Huertas, Vicens Codina, Pere Clapés, Joan Parramón, P. Barangé, J. Barangé, Francisco Puig, Trinitat Comas Corbera, Feliu Estaper, Cebriá Bautista Vert, Estebanet B., Dolors M., Joseph Valero, Manel Fontdevila, Emili Diego, Frederich Maspons, M. P. Carli, P. Maspons Camarasa, Domingo Daví, Narcís Gironella, Dolors Trías de Camps, Francisco Castellsagué, Jaume Estrada, Joseph Soler, Carlos Guimerá. — Total, 5'70 pasetas.

A María Gibbau

«La poncella ja es flor.»

¿Diu que 't posan de llarch? ¡Quina alegríal!
¡qué hermosa que estarás!

Tot y anar ab els trajos d' avuy dia,
un àngel semblaras.

Ja no serás per mí la nina hermosa
que porta curt vestit;
ja no serás per mí la bella rosa
que encara no ha florit.

Sempre més te veuré d' altre manera:
ton cos tot transformat,
ta cara de donzella joguina
ton vestit allargat.

Serás molt més tranquila, reposada;
la gent te mirará;
será més somniosa ta mirada,
més tendre ton parlar.

Els àngels que entre somnis te parlavan,
avuy tots cantarán,
els rossos angelets que 't bressolavan
de tú es despedirán;

ells tambe te veurán d' una manera
que d' ells t' allunyarà,
are sols quedarà a ta capsalera
ton àngel guardiá:

un àngel molt més gran que els que fins are,
cantant t' han adormit
un àngel més hermós, de bella cara,
rublert d' amor son pit.

l' àngel que no es nin que 't dirá cosas
que fan pensá ab el cel,
historias més flayrosas que las rosas
més dolces que la mel,

llegendas de guerrers y de donzellas.
d' esperansas y amors,
llegendas de ninetas com poncellas,
de joves aymadors;

escoltal a ne l' àngel que t' envolta
ab alas de satí;

a la nina que atenta se l' escolta
¡qué cosas li sab dí!

escoltal y sabrás lo que es la vida;
sabrás lo que es l' amor;
gosarás d' un goig sant, tendre, sens mida,
d' un goig sense amargor.

Viurás hermosa y gran, viurás ditxosa.

¡Escoltal ab anhel!

y de la terra trista y pesarosa
tu t' en farás un cel.

S. BAVÍ BRACONS.

Barcelona, 905.

D' AQUÍ Y D' ALLÀ

El nostre particular amich en Martí Recoions, magatzemista de grans, va experimentar el dia 13 del corrent a quarts de onse de la nit, la mes terrible desgracia que pugui tenir un pare. Aquesta fou la de véurer morir a la florida edad de 18 anys a son fill Joseph, després de crudel y rápida malaltia. Enviém al amich y a tota sa apreciada familia, lo testimoni del nostre condol, y li desitjém la necessaria resignació pera soportar una pérdua tan sensible.

El dissapte dia 4, se va efectuar tal com estava anunciat, un meeting regionalista de propaganda electoral. Va presidirlo el President del «Centre Català» Sr. Adam, y féren us de la paraula los Srs. Maspons y Camarasa, Puig y Alfonso, Pallés, Bertrán y Musitu, Serra y Dachs y Verdaguer y Callís. Després de fer algunas manifestacions catalanistas, acabáren recomanant en gran manera que 's votés la candidatura per ells propagada.

A la societat «Unió Lliberal» se va donar, en l' últim dia de carnestoltas, un magnífich ball de *gitanas*, siguent pública l' entrada, median el pago de 1 ral, ab lo fi de recullir fondos a benefici de la familia del nen que va morir víctima d' una desgracia. L' entrada fou molt nombrosa, recaudantse una cantitat respectable.

Pera demá diumenge, hi han anunciadas en lo teatre de la societat anomenada, las següents obras: Tarde, a las 3, el drama en 5 actes *La Dama de las Camelias*, y la pesa *Cucut*. Nit, a las 9, el drama ab 4 actes *Fedora ó Un crimen Ruso*, y la pesa en 1 acte *Un Tigre de Bengala*. Se prepara pera la Ascensió *La Tosca*, *San Sebastián Mártir* y *Los Pobres de Madrid*. Y pera molt prompte l' estreno de *Los Niños del Hospicio*.

Gran ha sigut lo tribut que a la mort ha pagat la nostra vi'a durant la darrera quinzena; han mort entre altres, lo jove Manel Roca, víctima de terrible enfermetat que ja feya temps venia minant sa existencia; lo conegut empleat del Registre de la Propietat Sr. Zagazeta y las mares dels nostres amichs En Francisco Mas y En Pere Farrás.

A tots ells enviém la mes viva expressió del nostre condol.

Desitjosa la empresa que te a son càrrech lo teatre del Cassino de Granollers de presentar un cuadro de companyia de sarsuela a gust del públich que assisteix a dit teatre, no ha cregut convenient donar funció en lo dia de demá, per creurer no satisfacer a els *dilettanti* que concorren a aquell elegant colisseu.

La mateixa empresa 'ns ha comunicat que pera lo dissapte tarde y nit, y tarde del diumenge prop-vinents se posarán en escena sarsuelas novas, del género gran y xich. ab decorat nou. elegants trajos y la orquesta aumeñtada convenientment.

El resultat definitiu de las eleccions, segons datos oficials, es el següent en el districte de Vich-Granollers:

Pericas, 5538; Badía, 5311; Barangé, 5071; Lluch, 4972; Dachs y Pous, 3961; Verdaguer, 3675; Jaume Serra, 3656; Andreu Serra, 2699

Imp. Cucurella, Corró, 9. — Granollers.

SECCIÓ D' ANUNCIS

LA MONTSERRATINA

COTILLES DE TOTA MENA

CARRER DE BARCELONA, 13

GRANOLLERS

Se facilitan **MOTORS DE GAS**
REPRESENTACIÓ
 de las modernas **ESTUFAS DE GAS**
"Clamont"

Com prova convincent de ser la **ESTUFA** mes **HIGIÉNICA** y **ECONOMICA** que 's coneix pera la calefacció, sols cal dir que en las casas de maternitat de Inglaterra, Fransa y Espanya, se usa pera escalfar las incubadoras dels nens nascuts ans del temps, quins organs respiratoris son tant delicats.

CEBRIÀ BAUTISTA VERT. -- Fàbrica del gas
GRANOLLERS

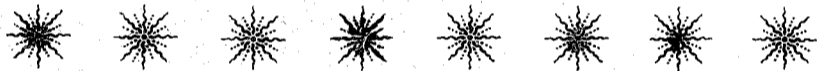
L' Aizarop FINA
BROMURAT

Remei segur pera la curació de las malalties **NERVIOSAS** y **DEL PAHIDOR**.

Premiat en la Exposició Universal de Barcelona de 1888, y aprovat per la Real Academia de Medicina y Cirurgia de Barcelona.

SE VEN A GRANOLLERS:
Plassa del Bestiar, 49, Farmacia

A OLOT:
Farmacia y drogueria de J. Cardelús

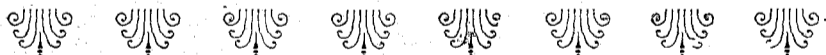
© **IMPREMPTA** ©

D' EN

FRANCISCO CUCURELLA

CARRER DE CORRÓ, 9.--GRANOLLERS

Impresions de tota mena - Preus econòmichs

DISPONIBLE

JUNY

QUINZENARI AUTONOMISTA

Preu de suscripció, tres rals trimestre. -- Número solt, 15 céntims.

Anuncis á preus convinguts